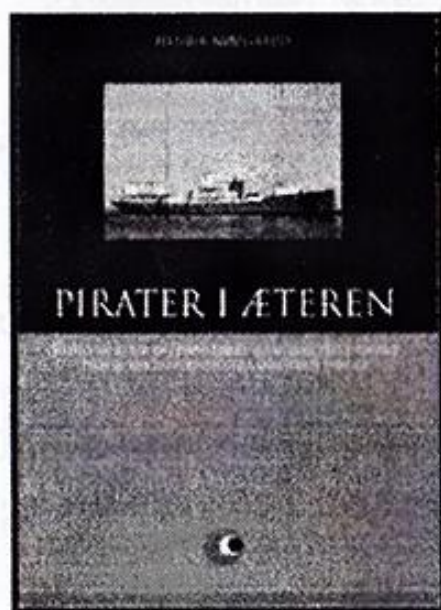

DANMARKS REKLAME RADIO - 1954

- et eventyr på 75 udsendelser

En notits i Henrik Nørgaards bog 'Pirater i Æteren' fra 2003 udløser interesser for at finde ud af mere om denne station, som det viser sig, at de færreste kender eller kan huske. I bogen står bl.a., at stationen i 1954 sendte fra Tanger i Marokko til Danmark, og at manden bag dette selskab var en radioingeniør ved navn J. Mandreck. Videre læser jeg, at Danmarks Reklame Radio (DRR) rejste en international kapital på 4 millioner kroner og sendte fra d. 1. februar 1954, i alt 75 udsendelser to timer hver aften. Den danske forretningsmand og konsul for Liberia i Tanger, K. T. Jeppesen, var DRRs repræsentant dernede.

I gamle DX blade fandt vi omtaler af DRR: Sweden Calling DX'ers fra 22. januar 1954 skriver, at den sender kl. 20-21 og 23-24 dansk tid. Adressen angives som: Rosenørns Allé 58, København V. Og en optagelse fra 7330 kHz blev udsendt i Sweden Calling ugen efter. Den nævnes i Populær Radios frekvensliste, April 1954, og kort i Radio Ekko nr. 3 i 1954 side 34. Muligvis 3 eller 10 kW på 7305 kHz. Den blev også rapporteret i den svenske 'Nattugglan' (Radio Mik), redigeret af Erik K. Nielsen fra Maribo, flere gange i løbet af 1954, men selvom lytterbreve blev læst op i

udsendelserne, blev QSL så vidt vides aldrig udsendt. Optagelsen af stationen, som blev udsendt i Radio Sweden, ligger på en lakplade som befinder sig i et lagerlokale i Göteborg tilhørende Sveriges DX Förbund, men det er endnu ikke lykkedes at få en kopi.

Men det lykkedes ikke at finde J. Mandreck, som Nørgaard nævner, men ved yderligere research fandt vi ud af, at navnet på DRR's bagmand er John Handreck, som nu har sin radiokælder lige overfor adressen i 1954, nemlig i kælderlokalet i Rosenørns Allé 53. Her er indgangen:

Jeg opsøgte John Handreck, som har lavet sig en stor hule spækket med radioer, lyd- og videobåndoptagere, forstærkere, højttalere og alt muligt andet fra gulv til loft, med smalle gange imellem! John blev 88 år i slutningen af 2005 og husker tydeligt DRR, som han fik ideen til, men som på grund af kun ganske få reklamer blev et dårligt økonomisk eventyr, som altså standsede efter 75 udsendelser på omkring 3 måneder. De blev ikke optaget i forvejen i København, men blev sendt live fra

Radio Tanger International. John Handreck koordinerede fra København, og han sendte breve m.v. til konsul K.T. Jeppesen i Tanger.

D. 9. november 2005 fortæller John Handrick i sin hule:

Det hele startede med, at jeg havde været nede i Spanien og hørte radioreklamer, bl.a. en dansk feriesender, og så tænkte jeg, at det måtte jeg også kunne anvende, og fik derefter et tilbud på udsendelser fra Tanger på 7305 kHz og den spanske regerings accept af udsendelserne. Men desværre slog udsendelserne aldrig rigtigt an, selvom mange på den tid lyttede til kortbølge. Måske fordi det var for moderne på den tid med en reklamesender. Udsendelserne var ret festlige med gættekonkurrencer, hilsener og lignende, og fik da også mange lytterreaktioner – men økonomisk var det ikke godt, selvom vi havde en mand, som forsøgte at sælge reklamer. Vi havde kun 8-10 reklamer, og jeg kan huske, at en af dem gik ud på at få smukke tænder. Så efter 75 udsendelser lukkede vi nogenlunde med manér, selvom det var en skuffelse. Jeg tror, det var ti år for tidligt. I Tanger var der nogle folk, som lavede udsendelserne, mens jeg blev hjemme i København i Rosenørns Allé 58, hvor jeg havde radioværksted og brugte en gammel, stor tysk modtager fra krigens tid med en 22 meter lang antenne nord-syd til at høre programmerne. Så modtagelsen var ganske god. Jeg sendte mange grammofonplader og breve ned til Tanger, hvor vi boede hos Konsul Jeppesen – det var vores bopæl dernede, for vi skulle jo have et fast sted. Han ville hjælpe os, men han var ikke bag mikrofonen. Ellers foregik det på radiostationen. Vi havde megen glæde af en, som vi kaldte for Skandinavien – Skandinaveren – og som kunne det hele. Han talte halvsvensk/halvdansk. Så udsendelserne fra Radio Tanger International, som alle var direkte, var efterhånden både på dansk og svensk. Vi sendte jo hver aften, og en pudsigheid var, at når de dernede sagde at klokken var 7, var den jo 8 her i Danmark. Men dernede tog man nu ikke tiderne helt alvorligt,

så det svingede lidt. Tilladelserne fik vi fra Madrid og senderen var krystalstyret, hvor vi på et tidspunkt måtte lave lidt om på det, da der var en station, som generede. Alle brevene gik tabt, da jeg blev alvorligt syg i 1988 og måtte flytte fra nr. 58 her over til nr. 53. I øvrigt var jeg særdeles gode venner med 'Olsen i Holte', som udgav Radio Ekko, og det er korrekt, hvad han skriver i marts 1954:

En privat Kortbølgesender, som lever af Reklamer og kalder sig Danmarks Reklamesender, begynder sine Udsendelser paa 41,6m om kort Tid. Senderen ligger i Marokko og skal have faaet den spanske Regerings Tilladelse til at arbejde. Man kan, hvis man ønsker at reklamere for sine Varer, henvende sig Rosenørns Allé Nr. 58. Vi haaber, at vi faar et Par Ord med i Æteren som Tak for disse Linjer!

☆

Efterskrift:

WRH Bulletin 379 3/9 1956 skrev: R. Tanger International on 9485 kc/s is testing in Danish and English daily....Reception reports to Mr. Bent Demer, St. Kongensgade 42, Copenhagen. Bent Demer er forfatter til div. bøger, bl.a. om dansk brigade under den 2. verdenskrig. Så det var naturligt også at spørge John Handreck om han kendte ham eller dette projekt?

Nej, selvom han vist er gammel brigademand, kender jeg ikke noget til de udsendelser eller til ham. Vi var helt holdt op. DCR - Danmarks Commercielle Radio - havde jeg ikke noget at gøre med, men jeg hjalp Radio Mercur med at lave stereo optagelser ovre i Nørrebro Teater – men ikke med andet. Allerede under krigen var jeg radiomand, og var tvangsindlagt til alt muligt. Under krigen fik jeg besked på, at jeg skulle reparere en båndspiller – og det var den første båndspiller, jeg nogensinde havde set. Den hed Deutsche Fahrbetrieb – og så spurgte man jo ellers ikke om noget. Men så fortsatte jeg med at lave båndspillere. Og så kom Movic

(Danmarks første båndoptagerfabrik), som jeg solgte en masse af.

Jeg havde fra før krigen importen af Electrovoice, og det genoptog jeg først i starten af 50'erne. Vi gik fra krystalmikrofoner til dynamiske, og lejede en stor mængde ud.

Blandt mine optagelser har jeg også Frihedsbudskabet fra BBC, først optaget på plade og senere overført til bånd. Og det er den ægte udsendelse. Det man altid hører, er lavet herhjemme bagefter – så det er altså ikke den ægte vare! Der mangler blandt andet indledningen, hvor man hører, at russerne har sat faldskærmstroppe ned i dyrehaven, og efter et par minutters forløb siger man, at nu afbryder de et øjeblik, hvorefter dét vi kender bliver udsendt.

Jeg har sikkert også noget på bånd fra Danmarks Reklame Radio, men da jeg har 1000 bånd, ved jeg ikke lige, hvor optagelserne er”, slutter han.

Berlingske Tidende 18. juli 1958:

Endnu en reklameradio over den danske æter

Danmarks Reklame Radio, der tidligere har sendt fra radio Tanger, vil tage konkurrencen op med Radio Mercur

4 år efter Danmarks Reklame Radios udsendelser dukker navnet op igen. I artiklen læser jeg bl.a. at der i Tanger var blevet bygget en speciel retningsantenne, og at en præmieopgave gav 8.000 breve, og hvis det er rigtigt, at man i Amerika mener, at kun 2 % af lytterne reagerer ved sådanne lejligheder, må lyttertallet have været temmelig stort. Videre står der: ”Nu sker der imidlertid noget igen. Konsul K. T. Jeppesen opholder sig for tiden i Danmark og har ført forhandlinger med et stort anerkendt annoncefirma, så det forventes, at der om kort tid igen kommer danske reklameudsendelser fra Tanger.”

Men der skete så vidt vi har kunnet opsnuse ikke mere i dén sag, og som John Handreck selv nævnede - efter de 75 udsendelser var

han helt holdt op med Danmarks Reklame Radio. Men det skal her indskydes, at Radio Mercur var ved at blive en realitet - den sendte fra d. 2. august 1958 til og med d. 31. juli 1962.

Til sidst viser John mig stolt en tragt-højttaler, som han fandt på et loppemarked i København. Først ville sælgeren have 7000 kroner for den, men efter nogen tid fik han den ned på 1000 kr. Den er tysk og formentlig fra omkring 1920-1922:

Tak til:

Henrik Klemetz i Luleå, som også nævner DRR i den aktuelle udgave af Sender und Frequenzen i en artikel med titlen 'Die internationale Zone von Tanger. Rundfunk in einem verlorenen Paradies.'; Stig Hartvig Nielsen; Henrik Nørgaard og hans bog 'Pirater i Æteren', som stadig kan fås gennem Syddansk Universitets Forlag; samt selvfølgelig John Handreck, som har været meget gæstfri.

Tekst og foto: Erik Køie, d. 25. januar